

MŰTRÁGYA ÉRTÉKESÍTÉS

2011. év I. negyedév

**Műtrágya értékesítés
2011. év I. negyedév**

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő:

Dr. Vágó Szabolcs
osztályvezető

Készítette:

Petőné Varga Éva
petone.varga.eva@aki.gov.hu
Telefon: (06 1) 476-3081

Közreműködött:

Csoltai Veronika
Dankóné Seres Zsuzsanna

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztály
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (06 1) 476-3060
Fax: (06 1) 476-3304
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály havonta megjelenő, az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmét bemutató összefoglalóját, valamint a rendszeresen megjelenő *Agrárgazdasági Figyelőt*, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

A műtrágya értékesítés 2011 I. negyedévében. .3	
Az értékesített műtrágya nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagai*.....7	
A műtrágya értékesítés természetes súlyban, értékben8	
A műtrágya külkereskedelmi adatai 2007-2011. 01-02. hó.....9	
Műtrágya értékesítés cikkelemenként.....10	
A fontosabb egyszerű nitrogén műtrágyák* 2011. I. negyedév.....10	
A fontosabb egyszerű foszfor és kálium műtrágyák* 2011. I. negyedév.....11	
A fontosabb összetett műtrágyák 2011. I. negyedév.....12	
Műtrágya értékesítés alakulása 2010 és 2011 I. negyedévében*.....13	

Ez a kiadvány a Műtrágya értékesítés című, 1282 nyilvántartási számú, Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében bonyolított adatgyűjtés alapján készült. Az adatszolgáltatás a Statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott Kormány rendelet alapján történik, figyelemmel a 138/2004/EK rendeletre. Az adatküldés a műtrágya előállítás, a mezőgazdasági termelő eszköz kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások számára kötelező. Az adatszolgáltatás teljes körű, és a közvetlenül mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyiségéről, áráról nyújt információt.

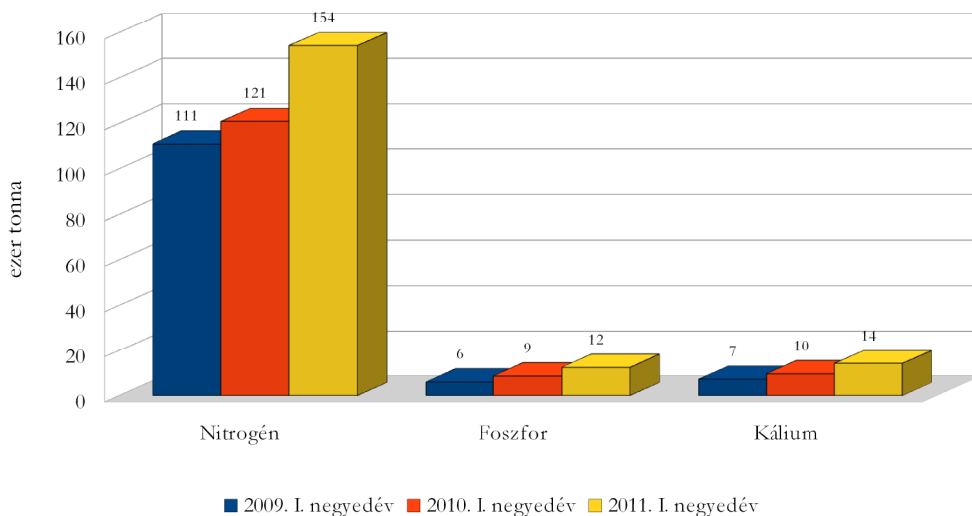
A műtrágya értékesítés 2011 első negyedévében

Összefoglaló

A mezőgazdasági termelők 2011 első három hónapjában 30%-kal több NPK műtrágyát vásároltak, mint 2010 azonos időszakában. A műtrágyaköltség a magasabb árak miatt nagyon erősen, 83%-kal emelkedett.

1. ábra

**A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya
(hatóanyagsúly: ezer tonna)**

Forrás: AKI adatgyűjtés

A tárgyidőszakban átlagosan 35%-kal voltak magasabbak a műtrágyaárak, mint 2010 első negyedévében. Az áremelkedést sok tényező együttes hatása idézte elő. A nemzetközi piacon erősen nőtt a műtrágya ára, amely természetesen hatással van a hazai árak alakulására is. Az emelkedő gázárak növelték a gyártási költséget, ezentúl a szezonális hatás mellett az áremelkedést az előző évben a külföldi gyárakban jelentkező gyártási zavarok, valamint a terményárak növekedése

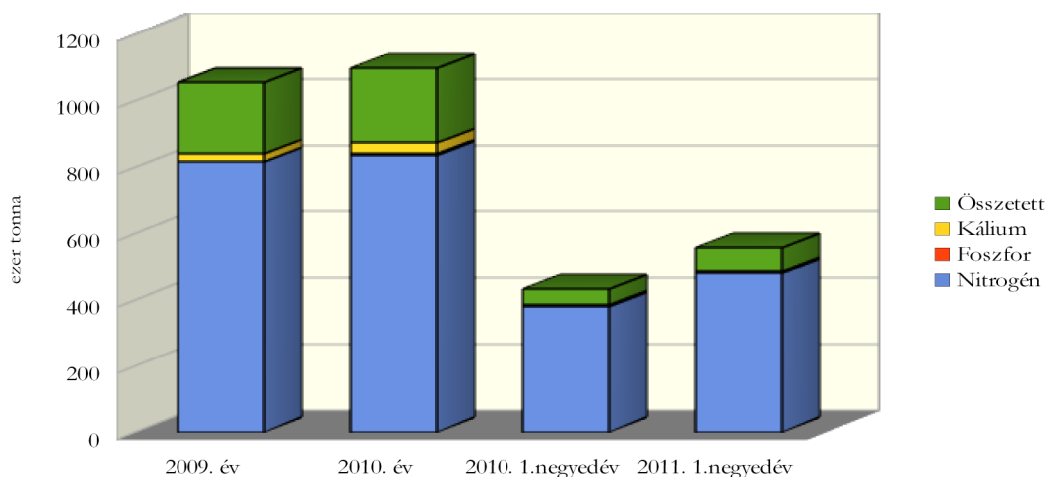
is erősítette. A magasabb gabona és olajnövény árak hatására nőtt a műtrágya iránti kereslet, különösen a nyugat európai országokban, amelynek következtében keresleti piac alakult ki.

A 2011. január-márciusi időszakban a termelők által vásárolt műtrágyák NPK hatóanyag tartalma összesen 181,6 ezer tonna volt, amelynek 85%-a nitrogén, 7%-a foszfor, 8%-a kálium hatóanyag. A nitrogén hatóanyag 28%-kal, a foszfor és a kálium hatóanyag erőteljesen 46%-kal, illetve 47%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. (1. ábra)

Természetes súlyban számolva, összesen 557 ezer tonna volt a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya, csaknem 30%-kal több, mint 2010 azonos időszakában. Az egyszerű nitrogén műtrágyából 480 ezer tonna, az összetett műtrágyából 72 ezer tonna fogyott, így a nitrogén műtrágya felhasználás 26%-kal nőtt, az összetett műtrágya felhasználás másfélszeresére bővült. Egyszerű foszfor és kálium műtrágyából jóval kevesebbet, foszfor műtrágyából csak 600 tonnát, a kálium műtrágyából pedig 4 ezer tonnát értékesítettek 2011 első három hónapjában. (2. ábra) Az egykomponensű foszfor műtrágya (elsősorban szuperfoszfát) felhasználás megduplázódott, a kálium műtrágya mennyisége 13%-kal nőtt.

2. ábra

**A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya
(természetes súly: ezer tonna)**

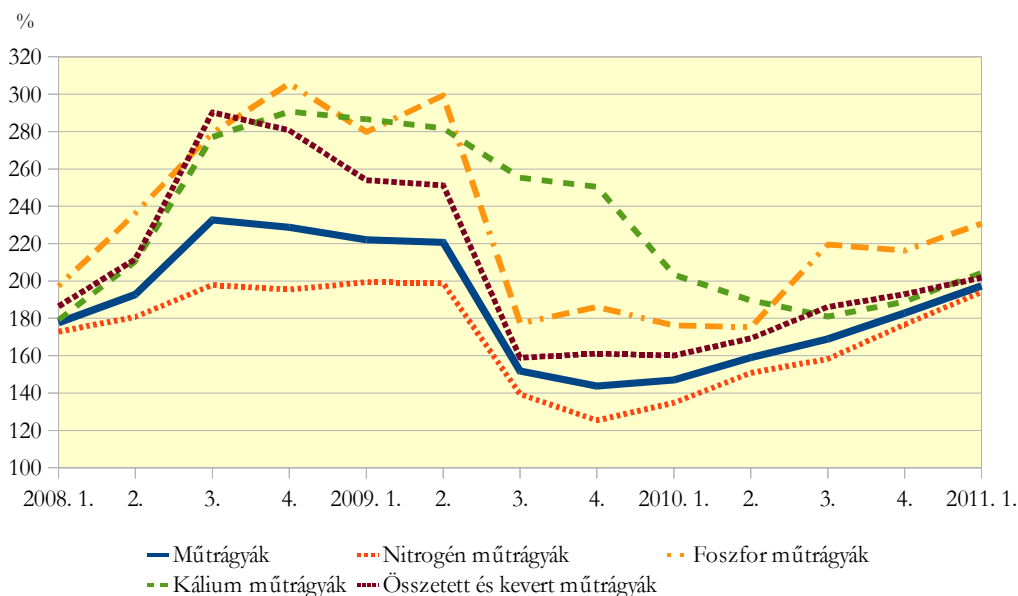
Forrás: AKI adatgyűjtés

A teljes műtrágya értékesítés 86%-át adták az egyszerű nitrogén műtrágyák. A két legnépszerűbb műtrágya a mészzammón-salétrom (MAS/pétisó/linzi-só) és az ammónium-nitrát. A teljes műtrágya értékesítés közel felét a mészzammón-salétrom, negyedét az ammónium-nitrát tette ki. A MAS forgalma 30%-kal, az ammónium-nitráté 10%-kal emelkedett, tehát az ammónium-nitrát túlsúlya egyre inkább csökken, ami szerencsés folyamat, hiszen agronómiai és biztonsági szem-

pontból is előnyösebb a MAS. A karbamid, a nitrosol és a nikrol is igen nagy mennyiségben fogyott a vizsgált időszakban. Az összetett műtrágyák között az NPK 15:15:15% volt a legkeresettebb, a teljes értékesítés 4,4%-át, az összetett műtrágya forgalom több mint harmadát ez az összetétel adta.

3. ábra

A műtrágya átlagárának változása negyedévenként (2005=100%)

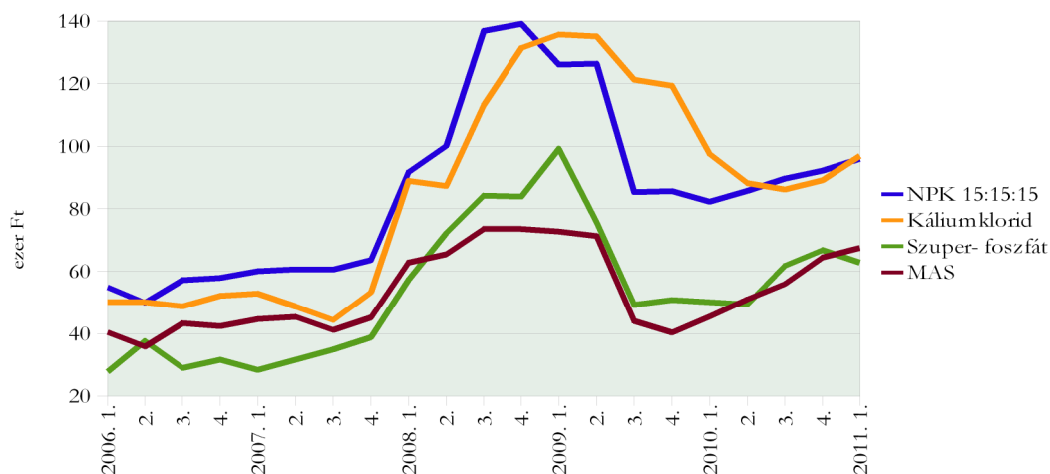
Forrás: AKI adatgyűjtés alapján KSH

A műtrágyaárak 2010 tavasza óta folyamatosan emelkednek, elmaradt a 3. negyedévben „szokásos” árcsökkenés. Az előző negyedévhez viszonyítva, 2010 1. negyedévében még alig 2-3%-kal, a további negyedévekben 6-8%-kal nőtt az átlagár. **2011 első negyedévében is 8%-os áremelkedés történt** a 2010. évi utolsó negyedévi állapothoz képest. Legjobban, 10%-kal az egyszerű nitrogén műtrágyák ára emelkedett, de az egyszerű foszfor és kálium műtrágyák ára is 7-8%-kal nőtt. Mérsékeltbben, 4%-kal növekedett az összetett műtrágyaár. (3. ábra)

Egy év alatt, 2010 első negyedévéhez viszonyítva a műtrágyák ára 35%-kal emelkedett. Az egyszerű nitrogén hatóanyag tartalmú műtrágyák ára nőtt az átlagosnál erősebben (44%-kal), az egyszerű foszfor műtrágyák ára 32%-kal, az összetett műtrágyák ára 26%-kal emelkedett, míg az egyszerű kálium műtrágyák ára egy évvel korábbi szinten maradt. Az emelkedést jól illusztrálja a legnagyobb forgalmú szerek jellemző árainak változása. Ammónium-nitrátot tavaly tonnánként jellemzően 50-60, idén 75-90 ezer forintért lehetett kapni. A MAS/pétisó ára egy év alatt 40-60 ezerről, 70-90 ezer forintra emelkedett, az NPK 15:15:15% ára a 75-100 ezer forintos tartományból a 90-120 ezer Ft-os sávba helyeződött át. (4. ábra)

4. ábra

Néhány fontosabb műtrágya átlagárának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI adatgyűjtés alapján KSH

Az import műtrágyák átlagára 50%-kal emelkedett, így a 6%-os volumennövekedés mellett 60%-kal nőtt az import értéke 2011 első két hónapjában. Az egykomponensű nitrogén műtrágyák ára 58%-kal, az összetett műtrágyák ára 20%-kal emelkedett egy év alatt. Az import mennyiség összesen 225 ezer tonna volt 2011 január-február hónapjában, melynek háromnegyed része egykomponensű nitrogén műtrágya, 20%-a összetett műtrágya volt. Az exportot meghatározó nitrogén műtrágya kivitt mennyisége (140 ezer tonna) csak kétharmada az egy évvel ezelőttinek, az exportár 45%-kal nőtt.

Az értékesített műtrágya nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagai*

Megnevezés	2010. I. negyedév	2011. I. negyedév	(tonna) 2011/2010
	tonna		%
Egyszerű műtrágyák összesen	116 729	148 802	127,5
Ebből: Nitrogén	114 637	146 327	127,6
Foszfor	66	120	183,0
Kálium	2 026	2 354	116,2
Összetett műtrágyák összesen	22 212	32 803	147,7
Ebből: Nitrogén	6 090	8 628	141,7
Foszfor	8 530	12 395	145,3
Kálium	7 592	11 781	155,2
NPK műtrágyák összesen	138 941	181 605	130,7
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	120 727	154 955	128,4
P (Egyszerű+összetett)	8 596	12 515	145,6
K (Egyszerű+összetett)	9 618	14 135	147,0

A nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagok megoszlása %

Megnevezés	2010. I. negyedév	2011. I. negyedév	2011/2010
			%
Egyszerű műtrágyák összesen	84,0	81,9	97,5
Ebből: Nitrogén	82,5	80,6	97,7
Foszfor	0,0	0,1	140,0
Kálium	1,5	1,3	88,9
Összetett műtrágyák összesen	16,0	18,1	113,0
Ebből: Nitrogén	4,4	4,8	108,4
Foszfor	6,1	6,8	111,2
Kálium	5,5	6,5	118,7
NPK műtrágyák összesen	100,0	100,0	100,0
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	86,9	85,3	98,2
P (Egyszerű+összetett)	6,2	6,9	111,4
K (Egyszerű+összetett)	6,9	7,8	112,4

* A táblázatok a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazzák.

A műtrágya értékesítés természetes súlyban, értékben

A műtrágya értékesítés alakulása természetes súlyban*

Megnevezés	2010. I. negyedév	2011. I. negyedév	(tonna) 2011/2010
	tonna		%
Egyszerű műtrágyák összesen	384 315	484 763	126,1
Ebből: Nitrogén	380 404	480 092	126,2
Foszfor	305	600	196,6
Kálium	3 605	4 071	112,9
Összetett műtrágyák összesen	48 494	72 384	149,3
NPK műtrágyák összesen	432 809	557 147	128,7

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés alakulása értékben*

Megnevezés	2010. I. negyedév	2011. I. negyedév	(millió forint) 2011/2010
	millió forint		%
Egyszerű műtrágyák összesen	19 511	35 650	182,7
Ebből: Nitrogén	19 138	35 206	184,0
Foszfor	17	38	225,5
Kálium	357	406	113,6
Összetett műtrágyák összesen	4 512	8 228	182,4
NPK műtrágyák összesen	24 023	43 878	182,6
Egyéb, nem NPK műtrágyák	125	134	107,1
Műtrágya értékesítés összesen	24 148	44 012	182,3

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya külkereskedelmi adatai 2007-2011. 01-02. hó

Behozatal

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011 1-2.hó
természetes súly: ezer tonna					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	629	580	551	659	174
Foszfor	14	17	8	14	2
Kálium	176	191	44	97	6
Összetett műtrágyák	362	313	150	267	43
NPK műtrágyák összesen	1 181	1 100	754	1 038	225
érték: milliárd forint					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	26,1	35,7	28,9	32,3	10,7
Foszfor	0,7	1,3	0,7	0,8	0,1
Kálium	6,8	18,0	5,2	7,0	0,5
Összetett műtrágyák	24,0	37,9	14,9	24,2	4,6
NPK műtrágyák összesen	57,5	92,8	49,8	64,3	15,9

Forrás: KSH

Kivitel

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011 1-2.hó
természetes súly: ezer tonna					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	416	295	413	553	140
Foszfor	1	0	1	0	0
Kálium	4	9	10	6	1
Összetett műtrágyák	60	88	31	27	7
NPK műtrágyák összesen	481	392	455	586	148
érték: milliárd forint					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	19,6	22,0	18,9	27,9	9,1
Foszfor	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Kálium	0,2	1,0	1,3	0,5	0,1
Összetett műtrágyák	4,3	10,7	3,6	3,2	0,9
NPK műtrágyák összesen	24,2	33,7	24,0	31,6	10,0

Forrás: KSH

Műtrágya értékesítés cikkelemenként
A fontosabb egyszerű nitrogén műtrágyák*
2011. I. negyedév

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Nitrogén műtrágyák összesen		480 092	146 327	35 206	
Ammóniumnitrát, szemcsés	34	132 217	44 954	10 951	83
Kalcium nitrát	15,5	139	22	13	94
Karbamid	46	37 661	17 324	3 302	88
Mészammónsalétrom	27	257 433	69 507	17 389	68
Mikramid	45	251	113	32	129
Nitrosol	28	15 031	4 209	911	61
Nitrosol	30	9 855	2 957	631	64
Egyéb nitrogén műtrágyák:		27 505	7 243	1 977	72
ebből nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Ammóniumnitrát	32	717	231	59	83
Ammóniumsulfát	20,5	134	28	9	68
DAM	30	1 930	579	123	64
DASA	26	1 270	330	96	76
Fertisol 23	23	1 171	269	56	48
Nikrol	24-28	10 582	2 956	667	63
NS	26	4 439	1 136	349	79
Sulfammo	30	888	266	116	131
Sulfammo	23	464	107	60	129
Sulfammo	21	89	19	12	135

A fontosabb egyszerű foszfor és kálium műtrágyák*

2011. I. negyedév

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly tonna	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Foszfor műtrágyák összesen		600	120	38	
Szuperfoszfát	18	46	8	3	71
Szuperfoszfát	19	59	11	4	65
Szuperfoszfát	20	482	98	30	62
Egyéb foszfáttartalmú műtrágyák		14	3	1	82
ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Hyperfoszfát	26	7	2	1	77
Kálium műtrágyák összesen		4 071	2 354	406	100
Kálium-klorid, granulált	60	3 506	2 103	340	97
Kálium-klorid, por	60	114	68	11	96
Egyéb kálium műtrágyák		451	183	55	122
ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Patent-káli	50	177	53	20	113
Kálium-szulfát	30	137	68	20	145
Körn-káli	40	90	36	7	81
Összetett műtrágyák összesen		72 384	32 803	8 228	
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		557 138	181 603	43 877	
Egyéb, nem NPK műtrágyák összesen		-	-	134	

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A fontosabb összetett műtrágyák 2011. I. negyedév

A termék összetétele			természetes súly	mennyiség hatóanyag súly tonna			érték eladási áron ÁFA nélkül	áfa nélküli átlagár
N	P	K	tonna	N	P	K	millió Ft	ezer Ft/t
Összetett műtrágyák összesen			72 384	8 628	12 395	11 781	8 228	-
10	28	-	1 191	119	334	-	107	90
11	52	-	313	34	163	-	49	158
11	53	-	380	42	202	-	49	129
15	20	-	1 065	160	213	-	169	159
18	25	-	25	5	6	-	3	100
18	46	-	96	17	44	-	12	128
20	10	-	1 001	200	100	-	90	90
20	15	-	1 468	294	220	-	134	92
25	20	-	1 495	374	299	-	112	75
-	10	24.5	730	-	73	179	60	83
-	10	28	804	-	80	225	75	93
-	15	15	48	-	7	7	4	93
13	-	46	35	4	-	16	7	217
4	17	30	1 401	56	238	420	161	115
5	10	22	308	15	31	68	49	159
5	10	30	2 103	105	210	631	209	100
5	15	30	16	1	2	5	2	102
7	10	32	480	34	48	154	53	110
7	20	28	2 803	196	561	785	400	143
8	12	25	1 283	103	154	321	143	111
8	14	16	585	47	82	94	93	158
8	20	30	3 900	312	780	1 170	520	133
8	21	21	2 138	171	449	449	251	117
8	24	24	574	46	138	138	83	145
8	24	24	5 106	408	1 225	1 225	724	142
10	10	20	5	1	1	1	1	109
10	20	20	160	16	32	32	19	118
15	15	15	24 750	3 712	3 712	3 712	2 517	102
16	12	14	739	118	89	103	80	108
16	16	16	50	8	8	8	5	103
16	27	7	1 668	267	450	117	242	145
20	10	10	711	142	71	71	72	101
27	5	5	87	23	4	4	7	85
Egység összetett műtrágyák			14 867	1 597	2 368	1 846	1 727	116

Műtrágya értékesítés alakulása 2010 és 2011 I. negyedévében*

Megnevezés	Hatóa. tart. %	természetes súly			érték eladási áron ÁFA nélkül		
		tonna 2010.I.név	2011.I.név	2011/ 2010%	millió Ft 2010.I.név	2011.I.név	2011/ 2010%
Nitrogén műtrágyák összesen		380 404	480 092	126,2	19 138	35 206	184,0
Ammóniumnitrát, szemcsés	32-34	118 887	132 217	111,2	6 755	10 951	162,1
Kalcium nitrát	15,5	205	139	67,8	21	13	62,0
Karbamid	46	16 599	37 661	226,9	1 145	3 302	288,4
Mészammónsalétrom	27	196 360	257 433	131,1	8 927	17 389	194,8
Mikramid	45	16	194	1 208,7	3	25	735,7
Nitrosol	28	12 633	15 031	119,0	515	911	176,8
Nitrosol	30	3 081	9 855	319,9	132	631	477,8
Egyéb nitrogén műtrágyák összesen		32 624	27 562	84,5	1 639	1 984	121,1
Fosfor műtrágyák összesen		305	600	196,6	17	38	225,5
Szuperfoszfát	18-20	267	586	219,5	13	37	284,6
Kálium műtrágyák összesen		3 605	4 071	112,9	357	406	113,6
Kálium-klorid, granulált	60	2 892	3 620	125,2	282	351	124,4
Kálium-szulfát	50	201	137	67,9	24	20	83,6
Patent-káli	30	314	177	56,4	30	20	66,1
Korn-káli	40	102	90	87,8	9	7	84,9
Összetett műtrágyák összesen		48 494	72 384	149,3	4 512	8 228	182,4
MAP		1 644	742	45,1	167	105	62,8
NPK 15-15-15		17 534	24 750	141,2	1 443	2 517	174,4
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		432 809	557 147	128,7	24 023	43 878	182,6
Egyéb, nem NPK műtrágya		-	-	-	125	134	107,1
Műtrágya értékesítés összesen		-	-	-	24 148	44 012	182,3

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Megjelenik az
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztályának gondozásában